

Імя салдата

ПА СЛЯДАХ БАТАЛЬЁНА УЛАДЗІМІРАВА

Нямецкія аэрафотаздымкі дапамаглі магилёўскім пошукавікам знайсці астанкі болей чым дваццаці байцоў Чырвонай Арміі

Вышыня каля вёскі Гаі — наогул месца загадкавае. Тут на подступах да Магілёва ў ліпені 41-га амаль цалкам загінуў батальён капітана Уладзімірава. Засталося ўсяго некалькі байцоў, якія потым расказвалі пра тых жорсткіх баі. А заадно паказвалі прыблізнае месца, дзе пахаваны загінулыя курсанты. Тут устанюлены мемарыял, зроблена аляя памяці. Але звычайна астанкі тых міліцыянераў, якія абаранялі гэтую вышыню, уяўляюць не атрымліваецца. Сёлета пошукавікі працавалі па нямецкіх аэрафотаздымках. За чатыры дні былі паднятыя 23 байцы і шмат розных ваенных і бытавых рэчаў. Але інтрыга, як той казаў, засталася. Сярод знойдзеных — ніводнага міліцыянера.

За сто метраў ад Шклоўскай шашы

У 90-я гады на вышыні капітана Канстанціна Уладзімірава вяліся раскопкі, у якіх прымаў удзел яго сын і адзін з відавочцаў. Капалі, лічы, наўздагад, таму, напэўна, нічога асабліва і не знайшлі. Летась упершыню пасля развалу Саюза былі арганізаваны маштабныя раскопкі з удзелам 52-га асобнага спецыялізаванага пошукавага батальёна Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь. Былі вялікія спадзяванні, адпаведна, больш грунтоўная падрыхтоўка, але вынікі зноў аказаліся сціплымі. Знайшлі толькі аднаго чырвонаармейца. Да чарговага сезона рыхтаваліся больш сур'езна, старанна працавалі з архіўнымі дакументамі, у тым ліку нямецкімі. І ўжо за першыя некалькі гадзін пошукаў атрымалася знайсці чатырх байцоў і шмат рознай амуніцыі.

Уявіце сабе бясконца роўнае поле, якое штогод засяваецца. Справа могілкі, злева — пералесак, з аднаго боку шаша, з другога — тая самая вышыня капітана Уладзімірава. І па дыяганалі гэтага поля раскопы, вакол якіх круцяцца хлопцы ў камуфляжнай форме. Гэта пошукавікі магилёўскага абласнога гісторыка-патрыятычнага клуба «Віктру», супрацоўнікі і курсанты Магілёўскага інстытута МУС і спецыялісты 52-га асобнага спецыя-

лізаванага батальёна. Падыходжу да адной групы пошукавікоў. Яма глыбінёй паўтара метра, не менш. Унізе прарысоўваюцца контуры чалавека, дакладней таго, што ад яго засталася. Наверху на пошціцы ляжыць праржавелая каска, скрыня з акуратна скручанай кулямётнай стужкай ад «Максіма», салдацкая спражка, патроны ў пачках, шклянкая пляшка, іншыя рэчы.

— На гэтым месцы акрамя курсантаў змагаліся апалчэнцы і вайскоўцы, — кажа адзін з пошукавікоў. — Тут маглі быць і курсанты міжкравой школы НКВС. Разам з чырвонаармейцамі яны ўваходзілі ў зводны полк маёра Васіля Кацюшына. Байцы засталіся ляжаць на полі бою там, дзе іх знайшла варожая куля. Крыху, магчыма, былі прыкапанія, і ўсё.

Пошукавік Антон Пракапнёў кліча паглядзець рэчы з другога раскопу:

— Знойдзены дзве самазарадныя вінтоўкі Токарава, боезабеспячэнне да адной з іх, магазін, два дыскі з патронамі да кулямёта Дзегцярова, — пералічвае ён знаходкі. — А ў зямлі, як паказваюць прыборы, ляжыць яшчэ адзін аб'ект.

На глыбіні ад паўметра і болей

Сёлета пры дапамозе Магілёўскага аблвыканкама было закуплена 36 здымкаў Люфтвафэ, на якіх адлюстраваны пазіцыі савецкіх войскаў. Гэта грунтоўна дапаможа магилёўскім пошукавікам.

— Па аэрафотаздымках мы маглі болей дакладна высветліць, што тут адбывалася, — кажа Павел КОНЧЫКАЎ, пошукавік клуба «Віктру». — На полі, якое гадамі аралася, няма іншай магчымасці знайсці тых трансшэй. Па дробных дэталях мы ўстанавілі прыблізнае іх месцазнаходжанне. Тут быў супрацьтанкавы роў, які пачынаўся за вунь тымі могілкамі і даходзіў да самага Дняпра.

На калгасным полі знайшлось шмат трансшэй, адзіночных акупаў, невялікіх умацаванняў. Як толькі немцы акупавалі гэтую тэрыторыю, тут ужо на наступны год пачаліся палявыя работы. По-

шукавікі кажуць, што ўсё, што засталася на паверхні ад баёў, звозілася кудысьці і проста закопвалася. А пасля вайны тут ужо ніхто нікога не шукаў. Захавалася толькі тое, што ляжыць на глыбіні ад паўметра і болей. Бо ворны слой скаладае дзесьці каля 30 сантыметраў.

Дарэчы, нямецкія аэрафотаздымкі дазваляюць убачыць лінію абароны не толькі ў межах вёскі Гаі. На фота большая частка Магілёва, яго наваколлі, некаторыя пазіцыі на Проні і ў раёне Гомельскай шашы.

— У нас вялікія планы на гэты год, будзе шмат работы па гэтых здымках, — кажа Павел. — Месца, дзе мы зараз капаем, прапрацоўвалася на працягу двух гадоў, было шмат памылак і недакладнасцяў. Зараз мы іх выпраўляем.

Для нас гэта болей, чым проста выхаванне

Для Магілёўскага інстытута МУС вышыня капітана Уладзімірава — святое месца. Пры інстытуце існуе гістарычны клуб, які займаецца пошукам звестак пра сваіх мужных папярэднікаў. Складаюць тое, што ўся інфармацыя аб супрацоўніках міліцыі была засакрэчаная.

— Пасля леташніх сціпых вынікаў пошукавай экспедыцыі на гэтай вышыні нашы афіцэры, неабыякава да памяці абаронцаў Магілёва, добраахвотна сабралі грошы і купілі здымак Люфтвафэ, — кажа Аляксей ЦЮЦЮНКОЎ, старшыня гістарычнага клуба Магілёўскага інстытута МУС і баец клуба «Віктру». — Каштаваў ён нятанна, але гэта цалкам акупілася. Потым аблвыканкам купіў яшчэ колькі здымкаў. Па іх мы ўбачылі ўсю сістэму абароны савецкіх войскаў на гэтым участку фронту і звязалі мес-

ца пошукаў да канкрэтнага поля. Подзвіг батальёна апісаны вельмі схематычна, любы даследчык, які спрабуе нешта высветліць, натыкаецца болей на пытанні, чым на адказы. Апісанне зроблена ў 60-х гадах, прычым з пункту гледжання партыйных органаў. У выніку апошніх даследаванняў у нас з'явілася крыху іншая інфармацыя. Дагэтуль мы ведалі, што ў батальёне было 250 міліцыянераў. Але гэта лічба нічым не пацверджаная. Ёсць падставы меркаваць, што батальён быў нашмат большы па складзе, бо толькі з адной роты Мінскай школы міліцыі ў яго ўваходзіла як мінімум болей за сто чалавек. Нядаўна ў нас паявіліся фотаздымкі некалькіх абаронцаў з гэтага батальёна. А вынікам сёлетніх пошукаў у раёне вёскі Гаі сталі паднятыя намі астанкі 23 чырвонаармейцаў. Адзін з іх дакладна быў афіцэр, а вось па другім ёсць пытанні. Магчыма, ён і міліцыянер. Адзіны з усіх, каго мы знайшлі. Пры ім былі дакументы, якія зараз перададзены на экспертызу. Знойдзены таксама чатыры медальёны.

У пошукавых работах на месцах баёў батальёна Уладзімірава прымалі ўдзел і курсанты інстытута МУС. У першы дзень працавалі дзесяць навучэнцаў другога курса — усе добраахвотнікі.

Уладзімір Васькаўцоў, які родам з Гомеля, у пошуках удзельнічае ўпершыню.

— У мяне ваявалі два дзяды і прадед. Усе, на жаль, загінулі, але ў нашай сям'і пра іх памятаюць, — кажа ён. — Калі пачуў, што трэба дапамагчы ў пошуках загінулых на вайне, адразу ж згадзіўся. Цікава ведаць сваю гісторыю, бачыць, з чым нашы прадеды ваявалі. А яшчэ — дапамагчы ваенным археолагам знайсці што-небудзь.

Намеснік начальніка Магілёўскага інстытута МУС па ідэалагічнай рабоце і кадравым забеспячэнні палкоўнік міліцыі Дзмітрый ПАНУЖДАЕЎ лічыць, што падобныя экспедыцыі выходзяць у курсантах пачуццё патрыятызму і любові да радзімы. І няма розніцы, каго ты знойдзеш у зямлі, — загінула міліцыянера або звычайнага салдата. Яны рабілі адну справу — абаранялі свой край.

— Гэта сумесная работа з пошукавым клубам «Віктру» па высьвятленні сапраўдных абставін абароны Магілёва вельмі важная, — кажа ён. — Знаходзяцца новыя байцы, якія па-хрысціянску будуць пахаваныя. І вельмі прыемна, што першы

здымак, які мы набылі, даў штуршок для далейшых пошукаў.

Мікалай БАРЫСЕНКА, старшыня магилёўскага абласнога гісторыка-патрыятычнага пошукавага клуба «Віктру»:

— Гэта была першая сёлета вахта памяці, або, як гэта афіцыйна называецца, — пошукавыя экспедыцыі на месцах баёў у ліпені 41-га батальёна міліцыі пад камандаваннем капітана Уладзімірава і 209-га процітанкавага дывізіёна 121-й стралковай дывізіі. Удзел у абароне Магілёва прымаў дывізіён тульскіх апалчэнцаў: ён стаў на ўчастку ад Шклоўскай шашы да ракі Дняпро, а батальён НКВС маёра Калугіна знаходзіўся бліжэй да Мінскай шашы. На гэты раз мы працавалі за сто метраў ад Шклоўскай шашы на пазіцыях, якія займаў 209-ы процітанкавы дывізіён. Баі тут праходзілі з 12 да 21 ліпеня. Толькі 21 ліпеня вышыня Уладзімірава была ўзятая, а не 18-га, як лічылася раней. У справаздачы 7-й Мюнхенскай пяхотнай дывізіі гаворыцца, што ў гэты дзень быў «узят у ўзорна ўмацаваны пункт савецкіх войскаў каля вёскі Гаі». Гэта дакументальнае сведчанне таго, што міліцыянеры і байцы Чырвонай арміі трымаліся тут на некалькі дзён больш.

Першае пахаванне, дзе побач з чырвонаармейцамі ляжалі міліцыянеры, мы знайшлі ў 1995 годзе ў раёне пераезда. Тады мы паднялі 29 чалавек. Міліцыянераў распазналі па свістках, высокіх ботах, партупеях, спецыфічных зорках. Усе гэтыя 29 байцоў пахаваныя на вышыні капітана Уладзімірава. Сёлетнія раскопкі паказалі, што работы тут трэба працягваць. І мы яшчэ абавязкова сюды вернемся. У апошняй трансшэй, якую мы зачэпілі, было знойдзена 13 байцоў. І гэтую трансшэю трэба прапрацоўваць.

Нэллі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

Слободскі сельскі ісполнительный комитет						
29 мая 2019 года по адресу: аг. Слобода, ул. Школьная, 5, зал заседаний (2-й этаж) в 15.00 проводит повторный открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов						
№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (бел. руб.)	Расходы по подготовке (кроме расходов на публикацию извещения) (бел. руб.)
Лот № 1	Слободской с/Совет	д. Верхнёман, ул. Центральная, уч. 14	0,2337	625681301601000001	2828	-
Лот № 2	Слободской с/Совет	д. Долгиново, ул. Центральная, уч. 4А	0,1500	625683203501000098	2250	966,23
Лот № 3	Слободской с/Совет	д. Долгиново, ул. Центральная, уч. 63	0,1306	625681304101000092	1900	63,10
Лот № 4	Слободской с/Совет	д. Гушино, ул. Центральная, уч. 4а	0,2176	625681303601000025	2202	-
Лот № 5	Слободской с/Совет	д. Антоново, ул. Центральная, уч. 4а	0,2387	625681300101000029	2993	-
Лот № 6	Слободской с/Совет	д. Жачково, ул. Центральная, уч. 19	0,1740	625680403601000019	1340	48,60
Лот № 7	Слободской с/Совет	д. Кривели, ул. Центральная, уч. 2В	0,2500	625683205601000096	15000	1204,33
Лот № 8	Слободской с/Совет	д. Пыршево, ул. Садовая, уч. 1А	0,2345	625683207301000083	2500	73,50

Целевое назначение участков — для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов. Имеется возможность подключения к электроснабжению.

Участки в п. Верхнёман, д. Гушино, д. Антоново, д. Жачково, находятся возле лесного массива.

Участки в д. Долгиново находятся вблизи леса.

Участок в д. Кривели находится вблизи озера и лесного массива.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанцией) на счет BY96AKBB3641062500156 6000000, БИК АКВВВУ21500 Слободской сельский исполнительный комитет в ЦБУ № 625 филиала № 500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Узда, УНП 601073740, код платежа — 04901.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: аг. Слобода, ул. Школьная, 5, кабинет управляющего делами, с 8.00 до 17.00 по рабочим дням по 24 мая 2019 года включительно.

Участники аукциона должны представить следующие документы: заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;

заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта); представителем гражданина — нотариально заверенную доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан представляют документ, удостоверяющий личность.

Аукцион состоит по каждому лоту при наличии не менее двух участников. Оплата победителем за предмет аукциона производится расчетным платежом путем безналичных расчетов.

Победителю за предмет аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на аукционе, путем выезда к месту нахождения этих участков.

Более подробная информация об аукционах, условиях участия размещена на официальном сайте Уздского районного исполнительного комитета: www.uzda.minsk-region.by, либо по телефонам (801718) 32-215, 32-414.

Председатель

Беларучский сельский исполнительный комитет						
извещает о проведении 11 июня 2019 года открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов						
Номер лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь, га	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена, бел. руб.	Расходы по подготовке (кроме расходов на публикацию извещения)	Сумма задатка, бел. руб.
1	Минская область, Логойский район, д. Малые Гаяны У-2, кадастровый номер 623280404101000103,	0,1500	Возможность подключения к электроснабжению, подъезд с грунтовой дороги	5 600,00	1 877,17+ публикация объявления	560,00
2	Минская область, Логойский район, д. Прудиче, ул. Центральная, кадастровый номер 623280407101000054,	0,1152	Возможность подключения к электроснабжению, подъезд с грунтовой дороги	6 100,00	2047,43+ публикация объявления	610,00
3	Минская область, Логойский район, д. Великие Гаяны, У-2 кадастровый номер 623280401601000054,	0,1479	Возможность подключения к электроснабжению, подъезд с грунтовой дороги	3 500,00	1628,06+ публикация объявления	350,00

Задаток (10% от начальной цены) перечисляется на расчетный счет № BY97-AKBB36006190111210000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» БИК банка АКВВВУ2Х, код платежа — 4901, УНН 600537220 (600181549) получатель — Беларуский сельский исполнительный комитет.

Аукцион состоится 11 июня 2019 года в 10.00 по адресу: Минская обл., Логойский район, д. Алешкиши, ул. Центральная, д. 17. Заявления на участие принимаются в рабочие дни с 8.00-13.00 с 14.00-17.00 по адресу: Минская обл., Логойский район, д. Алешкиши, ул. Центральная, д. 17. Последний день приема заявлений — 4 июня 2019 года до 17.00. Контактные телефоны: (801774) 28636, 28945, 8-029-1955545

Т. П. Пракатень